ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ

ବନାମ

ବାବୁ ସିଂ

ଏପ୍ରିଲ 16,1991

[ଲଲିତ ମୋହନ ଶର୍ମା ଏବଂ ଜେ. ଏସ. ବର୍ମା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଅପରାଧିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା, 1973: ଧାରା 433A -ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡ -ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ମୁକ୍ତ ହେବା - ଅନୁମତିଯୋଗ୍ୟ କି -କ୍ଷମା ଆବେଦନ ବିଚାରାଧୀନ- ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାମିନରେ ଦୋଷୀଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରିବା - ଆଦେଶର ବୈଧତା ।

ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗୁଥିବା ଏବଂ ସାଢ଼େ ଏଗାର ବର୍ଷ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗିଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ମୁକ୍ତ ପାଇଁ ଆବେଦନ ଉପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିକଟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ କ୍ଷମା ଆବେଦନର ନିଷ୍ପତ୍ତି ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ନିଆଯିବା ଉଚିତ । ଯେହେତୁ ଏହା କରାଯାଇନଥିଲା, ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କୁ ଜାମିନରେ ମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ କହିଥିଲେ ଯେ ଯଦି ତାଙ୍କ କ୍ଷମା ଆବେଦନ ଖାରଜ ହୁଏ, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଆତ୍ମ ସମର୍ପଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ଅଦାଲତରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା : ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଜାମିନରେ ମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ସମୟରେ ଅପରାଧିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା, 1973 ର ଧାରା 433A ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ନାହାଁନ୍ତି । ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପୂର୍ବରୁ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ଏବଂ ଶେଷରେ କ୍ଷମା ଆବେଦନର ସମାଧାନରେ ବିଳମ୍ବ ଅଭିଯୋଗ କରି ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନର ସମାଧାନ କରିବା ସମୟରେ ଏହି ଆଦେଶ ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କୌଣସି ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ହୋଇରହିନାହିଁ । ତେଣୁ, ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଥିବା ଏକ ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଜାମିନରେ ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ଆଦେଶ ଏକ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ପଦକ୍ଷେପ ଭାବରେ ପାରିତ କରାଯାଇନାହିଁ । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଧାରା 433A ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡିକ ଆକର୍ଷିତ ହୁଏ । "ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ

କାରାଗାରରୁ ମୁକ୍ତ କରାଯିବ ନାହିଁ " ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କ ଆବେଦନରେ ବ୍ୟାପକ ଏବଂ କେବଳ ସେହି ମାମଲାରେ ସୀମିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯେଉଁଠାରେ ବ୍ୟକ୍ତି ଶେଷରେ ମୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ରାୟ ବାତିଲ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହି ମାମଲାକୁ ଏକ ସୀମିତ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହି ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନର ପୁନଃବିଚାର ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଗଲା ।

ଅପରାଧିକ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଅପରାଧିକ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 294/1991 ।

Crl. Misc. ସଂଖ୍ୟା 3635/1989ରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 10.4.1990 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀ ପକ୍ଷରୁ ଆର୍. ଏସ୍. ସୁରୀ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବ୍ରିଜେନ୍ଦର ଚାହର ଏବଂ ଅଶୋକ ମାଥୁର ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ଆମେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଶୁଣିଛୁ । ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରାଯାଏ ଏବଂ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ।

2. ଉତ୍ତରଦାତା, ଯିଏକି ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗୁଥିଲେ ଯେତେବେଳେ ସମୟ ପୂର୍ବ ଖଲାସ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ସେ ସାଢ଼େ ଏଗାର ବର୍ଷ ବିତାଇଥିଲେ । ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଏହି ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଜାମିନରେ ମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ, ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଯଦି ତାଙ୍କର ବିଚାରାଧୀନ କ୍ଷମା ଆବେଦନ ଖାରଜ ହୋଇଯାଏ, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଆତ୍ମସମର୍ପଣ କରିବାକୁ ପଡିବ ।

3. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ସମୟରେ ଅପରାଧିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 433A ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇନାହାଁନ୍ତି । ଏକ ସପ୍ତାହ ପୂର୍ବରୁ ଆମେ ଅନ୍ୟ ଏକ ମାମଲାରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଅପରାଧିକ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଛୁ, ଯେଉଁଥିରେ ଜେଲରେ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗୁଥିବା ଉତ୍ତରଦାତା ଭଲ ଆଚରଣ ହେତୁ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଖଲାସ ହେବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି, ଯଦିଓ ସେ ପ୍ରକୃତରେ ନଅ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଜେଲରେ ଥିଲେ । ଆମେ ଧାରା 433A

ଅଧୀନରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇ ନ ଥିବାରୁ, ଏହି ଆଦେଶ ବାତିଲ କରୁଛୁ ଏବଂ କାରାଗାର ପୁସ୍ତିକା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡିକ ଅନୁଯାୟୀ ପୁନର୍ବିଚାର ପାଇଁ ମାମଲାଟିକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଉଛୁ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଏହି ଆଧାରରେ ମାମଲାକୁ ଅଲଗା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ଯେ ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ କେବଳ ଜାମିନ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଶେଷରେ ମୁକ୍ତ କରାଯାଇନାହିଁ । ଆମେ ଭାବୁନାହୁଁ ଯେ ଧାରା 433A, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ :

> "କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ କ୍ଷମା କିମ୍ବା ପରିବର୍ତ୍ତନର କ୍ଷମତା ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ - ଧାରା 432 ରେ ଥିବା ଯେକୌଣସି ବିଷୟ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏପରି ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କଲେ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଏ ଯାହା ପାଇଁ ମୃତ୍ୟୁ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ, କିମ୍ବା ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଧାରା 433 ଅନୁଯାୟୀ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ପ୍ରତିବଦଳ କରାଯାଇଛି, *ସେପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଜେଲରୁ ମୁକ୍ତ କରାଯିବ ନାହିଁ* ଯଦି ସେ ଅତି କମରେ ଚଉଦ ବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗିନାହାନ୍ତି ।"

(ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି)

ଉତ୍ତରଦାତା ତାଙ୍କ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ତାଙ୍କ ଦାବି କରିବାର ସମର୍ଥନରେ ତିନୋଟି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ (ଅନୁସଂଲଗ୍ନ P-1 ରୁ P-3) ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ଯେ ସେ ସମୟ ପୂର୍ବ ଖଲାସ ପାଇବାକୁ ହକଦାର । ପୂର୍ବରୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା କ୍ଷମା ଆବେଦନ ଉପରେ ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଏହା କରାଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ପକ୍ଷରୁ ଏକ ଉତ୍ତର ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ କେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ରହିଥିଲା ତାହା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା । ଅଭିଯୁକ୍ତର ଦଣ୍ଡବିଧାନ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପୂର୍ବରୁ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଜାମିନରେ ମୁକ୍ତ କରିବାର ଆଦେଶ ତାଙ୍କ କ୍ଷମା ଆବେଦନ ସମାଧାନରେ ବିଳମ୍ବ ଅଭିଯୋଗ କରି ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନର ସମାଧାନ କରିବା ସମୟରେ ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କୌଣସି ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ନାହିଁ, ଏବଂ ଏହା ସୂଚିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଜାମିନ ମୁକ୍ତ ହେବାର ଆଦେଶ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିଚାରାଧୀନ ଏକ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ପଦକ୍ଷେପ ଭାବରେ ପାରିତ ହୋଇଛି । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଧାରା 433Aର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡିକ ଆକର୍ଷିତ ହେଉଛି । ଆମ ଦ୍ଵାରା ଉପରେ ଉଦ୍ଧୃତ ଏବଂ ରେଖାଙ୍କିତ ଧାରାରେ ଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରୟୋଗରେ ବ୍ୟାପକ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପରାମର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ ସୀମିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଆମେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଉଛୁ, ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟକୁ ଖାରଜ କରୁଛୁ ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ସୀମିତ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ଥିବା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନର ପୁନଃବିଚାର ପାଇଁ ମାମଲାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଉଛୁ । ଉତ୍ତରଦାତା ବିନା ବିଳମ୍ବରେ ଆତ୍ମ ସମର୍ପଣ କରିବେ ଏବଂ ତା 'ପରେ ହିଁ ତାଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ତାଙ୍କ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ ।

ଏନ୍. ପି. ଭି. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

<u>ଅସ୍ଵୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମା ରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ସୁମିତ୍ରା ସାହୁ ,ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।